

Radikalisering og *a*fradikalisering af københavnske venstrefløjsemiljøer 1981-2011

Oplæg ved René Karpantschov

baseret på

Violence that matters! Radicalization and de-radicalization
of leftist, urban movements – Denmark, 1981-2011,
Behavioral Sciences of Terrorism and Political Aggression,
no. 1, 2015

DPU-konference
Radikalisering som pædagogisk udfordring
København 8. juni 2015

Radikalisering og *a*fradikalisering af københavnske venstrefløjsmiljøer 1981-2011

Dagsorden

- Empirisk set: fænomenet nyere dansk venstreradikalisme
- Teoretisk set: radikalisering som relationel og politisk proces
- Case 1: BZ'erne 1981-1995
- Case 2: Ungdomshuset m.m. 1996-2011
- Indsigt: ikke individer eller ekstreme idéer. Og hvad kan 'man' bruge den viden til?

Hvad er problemet?

Hvad får de ud af det?

Former for dansk
venstrefløjsradikalisme

Handlinger, holdninger, jura

- Optøjer og ordensforstyrrelse
- Planlagt vold (mod politi, højreradikale)
- Planlagt sabotage (ildspåsættelse)
- Ekstreme idéer (legitimering af vold)
- Overtrædelse af terrorlov

Støtte til 'terrorgruppen' ANC.
BZ-bladet *Fingeren* 1987

BZ'ere i gadekamp 1986

Gevinster

- Oplevelser, intensitet, fællesskab
- Værdighed
- Mening og sammenhæng mellem tanke og handling
- Blive bemærket og præge dagsorden
- Opnå forhandling
- Konkrete resultater (bevare noget, obstruere andet)

Principielle tilgange til radikalisme

Den dispositionelle tilgang

Fokus på individet og indre dispositioner

- motiver, følelser, kultur, beslutningslogik, karakterbrist

Matcher *common sense*

- aktørers idéer og planer = årsag til de voldelige hændelser
- bestemte kan gøres ansvarlige

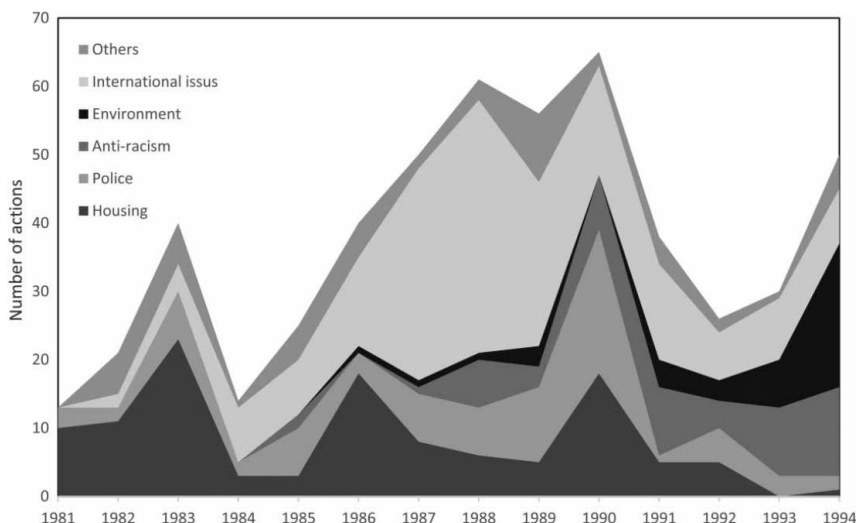
Den relationelle tilgang

Radikal aktion

- følger en strategisk logik
- involverer interaktion mellem politiske aktører
- skal analyseres som del af en politisk proces

Radikalisering og af-radikalisering af de københavnske BZ'ere, 1981-94

BZ-bevægelsens aktionsemner, 1981-1994

Observation

Ændring af aktionsmønster mht. hvornår og hvordan

Forklaring

Eksterne faktorer og læring

- Trusler
- Opportunitet
- Transnationalisme
- Interaktion (*eventful protest*)

BZ-bevægelsens aktionsrepertoire, 1981-1994

Forms of action	1981–1983	1984–1986	1987–1989	1990–1992	1993–1994	Total	Number
Demonstration	22.7	19.8	22.5	25.2	40.5	25.3	132
Happening	13.3	10.5	6.3	8.7	4.1	8.2	43
Occupation	36.0	18.6	7.5	19.7	1.2	15.5	81
Blockade	2.7	2.5	3.8	13.4	25.7	9.0	47
Crowds/riots	6.7	18.6	6.3	5.5	9.5	8.6	45
Vandalism/sabotage	9.3	24.4	51.3	24.4	18.9	29.7	155
Other	9.3	4.7	2.5	3.2	–	3.6	19
Total	100.0	100.1	100.2	100.1	99.9	99.9	
Number	75	86	160	127	74		522

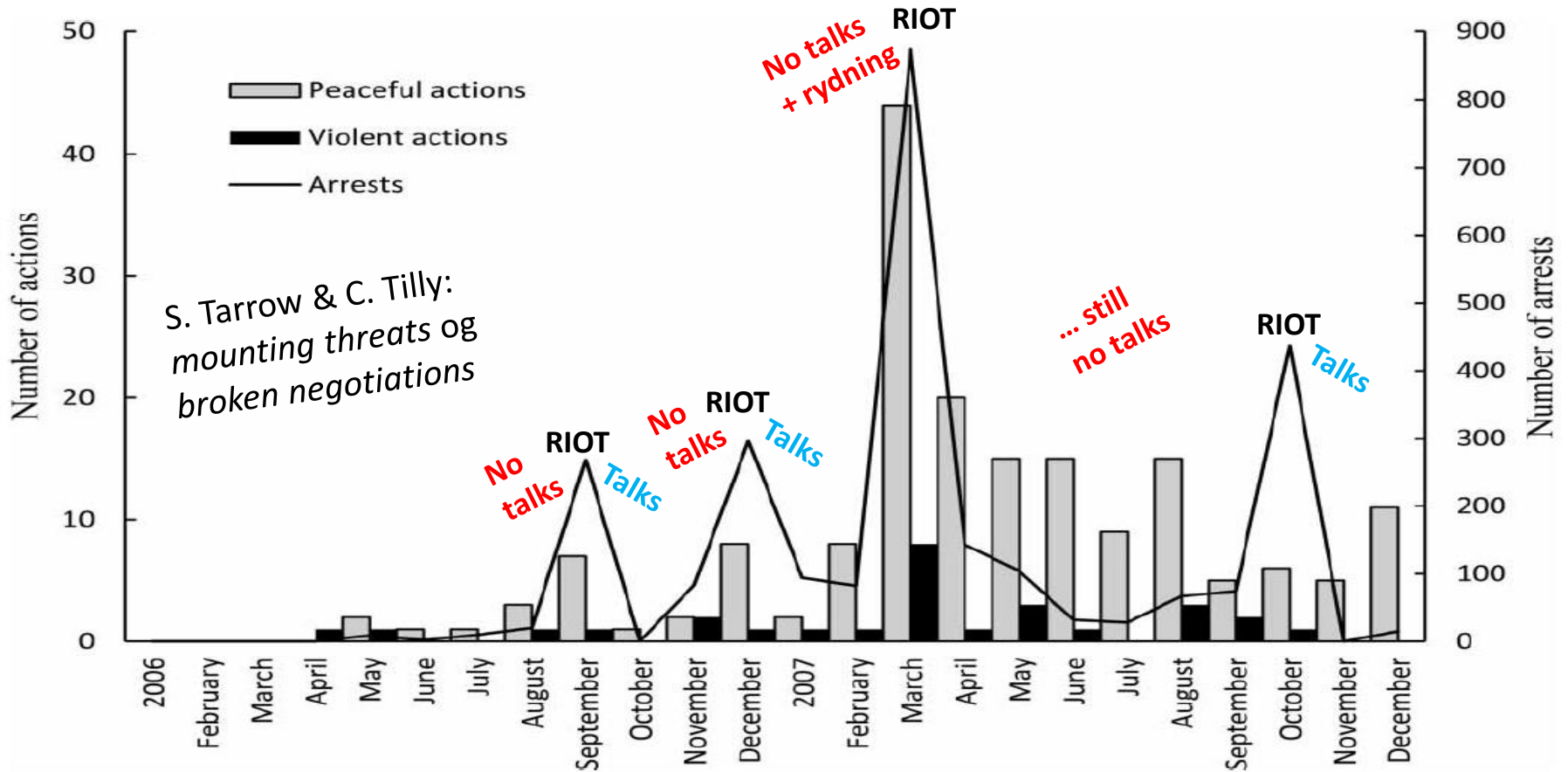
Strategisk logik

Bryde fastlåst situation

- Udsigt til gevinst ved at forstyrre med 'vold' synes større end forventet tab ved at lade være

Forholdet mellem politisk afvisning (no talks), uro (riot) og forhandling (talks)

Ungdomshusaktioner 2006-2007

Konklusion om den københavnske venstreradikalisme

Er *ikke*

- Personlig frustration
- Tilfældig, irrationel
- Uafvendelig eskalation
- Anti-demokratisk

Men derimod

- Kollektiv (re)aktion
- Planlagt, organiseret, strategisk logisk
- Taktisk bevidst op- og nedtrapning
- Krav om politisk dialog

Ekstreme idéer og individuelle forhold

- Idéer kan ikke forklare aktionernes *hvornår og hvordan*
- Radikalisering og afradikalisering af urbane venstrefløjsmiljøer udspringer ikke fra individer men fra kollektiv, politisk kontekstuel interaktion og læring

Hvad kan 'man' så bruge den viden til?